Et alternativ til euroen

■ **EU II**

Der er nu gået syv år, siden det danske folk stemte nej til euroen. Tre år senere skete akkurat det samme i Sverige. Selvom der er forskelle i de to landes pengepolitik, har vi klaret os godt trods forbehold i forhold til EU.

I 1987 blev kronen knyttet til D-marken, og dermed blev den (vest-)tyske centralbank garant for kronens stabilitet. I umindelige tider blev dansk pengepolitik altså i praksis afgjort fra Tyskland. Men da den 134 år gamle krone har sit udspring i en dansk-svensk valutaunion, er det dog også af interesse at sammenligne den danske vækst med den svenske. I perioden 2001-2006 (BNP opgøres kun årligt) steg Danmarks BNP med 10 pct., mens den svenske steg med hele 17 pct. Desuden var inflationen lavere i Sverige i samme periode. Hvordan kunne dette være muligt?

Af Thomas Larsson
Medlem af Foreningen Frit Norden

Et af de vigtigste styreinstrumenter for en stats centralbank er renteniveauet, også kaldet diskontoen. For tilvæksten i BNP er den optimale situation en kombination af lav rente og lav inflation. Jo lavere rente – forudsat at inflationen holdes i skak – desto højere tilvækst. Men jo flere ØMU-medlemmer, der er at tage hensyn til, jo sværere bliver det at beholde rentevåbenet som et effektivt styreinstrument. Hvor længe vil ØMU egentlig holde? Og hvis ØMU holder, hvad bliver da prisen for medlemslandene?

Det interessante er, at den svenske diskonto i den største del af perioden 2000 til august 2007 har været lavere eller den samme som Danmarks diskonto. ECBs (Den Europæiske Centralbanks) højere renteniveau har med andre ord dæmpet tilvæksten i dansk økonomi gennem flere år.

Går vi langt tilbage i historien, viser det sig, at Danmark og Sveriges vekselkurser i princippet har fulgtes ad siden begyndelsen for den skandinaviske valutaunion i 1873(!). Ganske vist sprængtes valutasamarbejdet i 1914, men trods dette fortsatte valutaerne (fra 1875 deltog Norge også) med at følge hinanden. I dag, 93 år efter valutaunionens opløsning, er forskellen i vekselkurser kun ca. 3-19 pct. for de tre lande.

Statistikken viser, at Sverige siden den danske folkeafstemning har haft højere økonomisk vækst, lavere inflation og en stor del af tiden desuden lavere rente end Danmark. Der er således solide økonomiske grunde til at overveje en genintroduktion af den fælles skandinaviske kronevaluta. En naturlig fortsættelse af dette ville det være, hvis også Norge gik med.

Mange i både Sverige og Danmark vil maske se forslaget som endnu et forsøg på at blæse liv i et længe hensygnende nordisk samarbejde (på det politiske plan). Men det er ikke det, spørgsmålet drejer sig om, men derimod hvordan de tre skandinaviske lande skulle kunne samarbejde i et centralt og vigtigt spørgsmål. Alternativt kan de tre lande hver for sig overlade ansvaret til Frankfurt, hvilket er det ringeste af alle alternativer.

Magten over pengepolitikken bør i stedet beholdes i Skandinavien. Der er al grund til, at vi værner om vores gamle, tålsomme krone!